

591

בשבילי הפרשה

ישיבת מיר ירושלים

גיליון שבועי לתלמידי, בוגרי וידידי ישיבת מיר

פרשת פקודי, תשפ"ד

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD - 6:55	Minneapolis, MN - 7:01
Brooklyn, NY - 6:45	Miami, FL - 7:11
Chicago, IL - 6:37	Monsey, NY - 6:45
Houston, Texas - 7:12	Montreal, Quebec - 6:42
Johannesburg, S. Africa - 6:05	Passaic, NJ - 6:45
Lakewood/Deal, NJ - 6:46	Toronto, Ontario - 7:07
London, UK - 5:50	Yerushalayim - 5:11
Los Angeles, CA - 6:43	Zurich, Switzerland - 6:13

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

מאה ברכות

ע' בעל הטורים ל"ח כ"ז מאת אדנים, כנגדם תקנו מאה ברכות בכל יום. ופ' יחיאל כי הברכות הם יסוד החיים וכמו אדנים למשכן. ויש להוסיף, ושכנת בתוכם, בתוך כל א', ויסוד של המשכן הפנימי של האיש הוא מאה ברכות. וכמו המשכן עומד על האדן, כך קדושת ישראל עומד על הכרה שה' אדון הכל. ועמש"כ בענין ש' ה' ואדון הכל.

וע' זוהר פ' פקודי ח"ב ר"מ ע"ב אות שפ"ח בחיוב של אדנים כי הם היסוד של המשכן, ומבטלים כח הסטרא אחרא. ולפי"ז א"ש טפי דברי בעה"ט.

וע' ס' עובדות והנהגות לבית בריסק ח"ב עמ' שמ"א, על הגרי"ז בחליו היה מונה המאה ברכות כמ"ש הרמב"ם פ"ז מתפילה הט"ז ומונה אותם. וכ"כ תשו"ה ח"ב קכ"ט בשמו. וע' אבודרהם עמ' ל'.

וע' בפניני משמר הלוי ח"ז ס' תט"ו על הגרי"ז שעלה כל שבת למפטיר משום מאה ברכות, אבל ביו"כ עלה ללוי כי בלא"ה אין לו מאה ברכות. (וכע"ז אילת השחר פ' עקב בשם הגרי"ז). אבל ע' ס' שאלת רב, ששאל רוטשילד מהגר"ח ק, עמ' של"ב דיתכן שיש מעלה לברך צ"ט אפילו לא יוכל לברך מאה.

וע' ס' בני ראם ח"א מר' אברהם גנחובסקי סי' ל"ג אי חייב להרבות בברכות כשלא יגיע למאה ברכות וע"ש בדברי מג"א ושל"ה ביו"כ.

ומצד שני, במברך יותר ממאה ברכות, ע' אבודרהם עמ' כ"ט הרי זה משובח, וכן דייקו משר"ע שכתב לפחות מאה ברכות, ויותר מפורש בלוש המוספי יוסיף ע"ז. אכן ע' שערי אורה דמשמע דיש ענין במאה בדיק.

הערות ותגובות בלש"ק או באנגלית יתקבלו ברצון
במייל bishvileihalacha@themir.org

הקמת משכן התורה בברכפלד

שאיפתו הטהורה של מרן ראש הישיבה הגאון הרב נתן צבי פינקל זצלה"ה להרבות תורה לא ידעה גבול. גם בהיותו ראש הישיבה הגדולה בארץ ובעולם, חפץ לבו להקים עוד 'מקום תורה'.

בשאיפתו זו בדק מקום אחר מקום האם מתאים להגשמת חזונו. בשנת תשנ"ח הציע ר' מאיר ברכפלד ז"ל לתת שטח להקמת ישיבה בשכונה החדשה 'אחוות ברכפלד' שהוקמה אז במודיעין עילית. מרן רה"י קיבל בהתלהבות את המקום ומיד ניגש למלאכה. ראשית הוצבו קרוואנים במקום ומרן זצ"ל פתח בו כולל אברכים שיהווה בסיס לישיבה. מיד לאחר מכן, בשאיפתו הגדולה, לא המתין מרן זצ"ל לתחילתו של זמן חדש ובט"ז בסיון שלח קבוצה של 17 בחורים ופתח את ישיבת "מיר ברכפלד".

דברי הימים

אשר צוה ה' את משה (לב, כב)

אשר צוה אותו משה אין כתיב כאן אלא כל אשר צוה ה' את משה, אפילו דברים שלא אמר לו רבו הסכימה דעתו למה שנאמר למשה בסני. כי משה צוה לבצאל לעשות תחילה כלים ואח"כ משכן, אמר לו בצלאל מנהג עולם לעשות תחילה בית ואח"כ משים כלים בתוכו, אמר לו כך שמעתי מפי הקב"ה, אמר לו משה בצל א-ל היית כי בוודאי כך צוה לי הקב"ה, וכן עשה המשכן תחילה ואח"כ עשה כלים (רש"י).

הקשה מרן המשגיח הגאון הרב ירוחם ליוואויץ זצלה"ה, לכאורה מה הדקדוק הגדול בסדר עשיית המשכן, ומאי נפקא מינה אם הקדימו דבר לרעהו או איחרוהו, הלא סוף כל סוף הוקם המשכן עם כל כליו?

אלא, רואים אנו מכאן את חשיבות הסדר, בכל מעשה ומעשה סדר הדברים הוא לעיכובא, מעשה הנעשה שלא בזמנו אין בו כל קדושת המעשה. ענין הסדר היה יסוד מוסד במעשה המשכן, ולפיכך בא הכתוב ומעיד כי בצלאל עשה את כל אשר צוה ה' - כפי הסדר, ולו היה עושה שלא כפי הסדר, לא היה במעשהו כלום, ולא היה מתקדש בקדושת המשכן.

כך גם עבודת האדם צריכה להיות בדרך בנין, האדם צריך לבנות את עצמו, וכשם שכשבוני בנין, יוצקים קודם את היסודות, ואח"כ בונים את הכתלים והתקרות עד גמר הגג שמלמעלה, אבל אם לא יעשה כסדר הבניה, אלא יתחיל את בניית הבנין מלמעלה ויניח את הגג, הנה רוח סערה כי תבא, הרי יפול מיד כל מה שבנה יחד עם הגג ששם מלמעלה.

כמו כן עבודת תיקון האדם צריכה להיבנות בסדר הראוי, בתחילה עליו לבנות את היסודות ואחרי כן יוסיף את הדרגות הגבוהות יותר, ולבסוף יבנה את המעלות הכי עליונות, כמילי דחסידותא וכדומה. אך אם יהפוך האדם את "הקערה על פיה", הנה רסיסים רסיסים יפלו ממנו, ולבסוף ישאר ריק ונקי מכל.

(דעת תורה, עמ' ש"ג, דעת תורה ח"ו קונ' גלויי דעת עמ' רנ"ה)

דברי רבותינו

הכנה לחודש הגאולה

דבר אחר, "ואמלא אתו" כל החכמה הזו מנין, מן הקב"ה רוח אלקים. אמר רבי חנינא הדא הוא דכתיב "אכן רוח היא באנוש", וכל הבינה שהיתה בצלאל משל שדי היא, הוי: "ואמלא אתו רוח אלקים, בחכמה, שהיה חכם בתורה. ובתבונה, שהיה מבין בהלכה. ובדעת, שהיה מלא דעת בתלמוד. אמר הקב"ה לישראל, בעולם הזה היתה רוחי נותנת בכם חכמה, אבל לעתיד לבוא רוחי מחיה אתכם, שנאמר "ונתתי רוחי בכם וחייתם".

דבר אחר, "ראו קרא ה' בשם" הדא הוא דכתיב "הנה אנכי בראתי חרש", זה בצלאל. נפח באש פחם, חטאו ישראל באש, שנאמר "ואשלהו באש ויצא העגל הזה", בא בצלאל ורפא את המכה, משל לתלמידו של רופא שנתן רטיה על מכה אחת ונתרפאת, והוי מקלסין אותו, אמר להם רבו קלסו לי שלמדתי. כך היו הפל אומרים בצלאל בחכמתו ובתבונתו עשה את המשפך, אמר הקב"ה אני הוא שבראתי ולמדתי, שנאמר "הנה אנכי בראתי חרש", לפיכך אמר משה: ראו קרא ה' בשם.

בתנחומא אות י"ג: "ויעש בצלאל את הארון עצי שיטים" - לפי שגלוי היה לפני מי שאמר והיה העולם שישאל חוטאים בשיטים, לכך תיקן להם הקב"ה שיטים לכפר על מעשה שיטים. ויצף אותו זהב טהור, אלו התלמידים בני תורה כי כמו שכתב העץ בזהב יותר, יותר מתכבדים התלמידים בתורה שהיא בתוך ליבם, וכמו שיאמרו אנשים זהב טהור כך מטהר התורה, ליבן וכיליותן של תלמידי חכמים שכן כתיב, הנחמדים מזהב ומפז רב.

מדרש רבה אות ו' אמר לו בדק אותן שיעשו את המשפך, מה כתיב באותה קלקלה: פרקו נזמי הזהב, ומה הביאו נזמים, וכשעשו המשפך עשו אותו נדבה, ומה כתיב: "כל נדיב לב הביאו חח וזנב טבעת וכומז" בנזמים חטאו ובנזמים נתרצה להם, ורוח הקדש צוחת על ידי הושע "והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי", אמר משה לפני הקב"ה כתבת "כי יגב איש שור או שה וטבח או מכרו חמשה בקר ישלם תחת השור", הרי הביאו חמשה: חח, וזנב, טבעת, עגיל, וכומז.

ג. שמ"ר פנ"ב אות ב' "תאלמנה שפתי שקר" מדבר במשה, בשעה שאמר הקב"ה לעשות לו משפך, מיד אמר משה לישראל "ויקחו לי תרומה", היה משה עושה במשפך והוי ליצני ישראל אומרים אפשר שהשכינה שורה על ידי בן עמרם.

אמר רבי יוחנן ששה חדשים היה עוסק במשפך, שלשה חדשים עשאוהו ושלשה חדשים קפלוהו, אף על פי כן היו מליצין אחריו ואומרים הרי נעשה, לא היה משה אומר שישרה שכינתו אצלנו. והקב"ה נתפן להעמיד המשפך בחדש שנולד בו יצחק אבינו, לא עשה אלא כשהגיע אותו החדש אמר הקב"ה למשה ביום החדש הראשון תקים את המשפך, אותה שעה אמרה רוח הקדש: "תאלמנה שפתי שקר" אותם שמליצים אחר משה, לא עשה, אלא כיון שאמר האלקים למשה שיקים את המשפך התחילו טוענין אותו ובאין כל אחד ואחד ממלאכתו, שנאמר "ויביאו את המשפך אל משה".

ארבעה שלבים של הגאולה היו ביציאת מצרים "והוצאתי והצלתי וגאלתי אתכם" [שמות ו'], ותכליתם היה "ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלקים", ולאחר שקיבלו את התורה ובנו את המשפך השכינה שורה בישראל, "וידעתם כי אני ד' אלוהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים".

והמצווה הראשונה שנצטוו ישראל כעם הוא "קידוש החודש", "והיה היום הזה לכם לזכרון", אבל מי קובע מתי יחול יום זה? בית דין, והקב"ה קובע "החודש הזה לכם ראש חודשים, הראשון לחודשי השנה" והוא חודש ניסן.

א. בתנחומא ויקהל אות ג' "ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא ה' בשם" זש"ה "ומצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם", מהו כן, בשעה שאמר הקב"ה למשה בהר על מלאכת המשכן הראהו כל כלי וכלי האין לעשות, שנאמר "וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה", והיה משה סבור שהוא יעשה את המשכן שאמר לו "ועשית את הקרשים ועשית שלחן ועשית וכו'", כך כל מלאכת המשכן כיון שסידר לו כל דבר ודבר אמר משה רבש"ע מי יעשה כל זאת? א"ל "ראה קראתי בשם בצלאל", כשירד משה אמר להם לישראל כך אמר לי הקב"ה לעשות לו משכן קרשים ומזבח ושלחן, אמרו לו מי יעשה כל זאת? אמר להם בצלאל, התחילו ישראל מרננין על משה ואמרו לא אמר הקב"ה לעשות את המשכן ע"י בצלאל אלא משה עצמו ממנה אותו על שהוא קרובו, משה מלך, ואהרון אחיו כהן גדול, ובניו סגני כהונה, אלעזר נשיא הלוי, בני קהת נושאי המשכן, וזה שליט על מלאכת המשכן, כל הגדולה הזו מבקש משה לכוון, אמר להם משה אני לא עשיתי כלום מדעתי אלא הקב"ה אמר והוא מראה להם ראו קרא ה' בשם בצלאל, לקיים מה שנאמר "ומצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם", הוי ומצא חן ושכל טוב זה בצלאל שאמר הקב"ה ראו קרא ה' בשם, "ואדם" אלו ישראל.

בשמות רבה פ"מ אות ב': דבר אחר, "קראתי בשם בצלאל", אין כתיב כאן, אלא "ראה קראתי", אתה מוצא פשעלה משה למרום הראה לו הקב"ה כל כלי המשכן ואמר לו כך וכך עשה "ועשית מנרה, ועשית שלחן, ועשית מזבח" כך כל מעשה המשפך. בא משה לירד סבור שהוא עושה אותו, קרא לו הקב"ה אמר לו משה מלך עשיתך אין דרך המלך לעשות דבר, אלא גזור ואחרים עושים, אף אתה אין לך רשות לעשות דבר אלא אמר להם והם עושים, ולא אמר לו למי יאמר, אמר משה למי אמר, אמר לו אני מראה לך, ומה עשה הקב"ה הביא לו ספרו של אדם הראשון והראה לו כל הדורות שהן עתידין לעמד מבראשית עד תחית המתים, דור ודור ומלכו, דור ודור ומנהיגיו, דור ודור ונביאיו. אמר לו כל אחד ואחד התקנתיו מאותה שעה, וכן בצלאל מאותה שעה התקנתיו, הוי: "ראה קראתי בשם בצלאל".

ובתנחומא ו': "ואמלא אותו רוח אלקים בחכמה" שכבר היתה בו חכמה ללמדך שאין הקב"ה ממלא חכמה אלא למי שיש בו כבר, מטרונה אחת שאלה את ר' יוסי בר חלפתא מהו שכתוב "הב חכמתא לחכימין", לטפשים היה הצ"ל? אמר לה בתי אם יבואו אצלך שנים, אחד עשיר ואחד עני, והן צריכים ללוות ממך ממון למי מהם תלווי? אמרה לו לעשיר, אמר לה למה? א"ל שאם יחסר יהיה לו ממון שיפרע אבל עני אם יאבד מעותי מהיכן יפרע? אמר לה ישמעו אוזניך מה שפיק מדבר, כך אם היה הקב"ה נותן חכמה לטפשים היו יושבין במבואות המטונפים וכו' ואין מתעסקים בה, אלא נתנה הקב"ה לחכמים ושהיו יושבים בבית ובביהמ"ד ועוסקים בה, לכך כתיב "ואמלא אותו" מלא מי שהיה בו כבר חכמה וכו', כמו החנווני שבא אדם ליקח ממנו יין או שמן וכו', כשהחנווני פיקח מריח בכלים אם היה של יין נותן יין וכו', והקב"ה כשרואה באדם שיש בו רוח חכמה ממלאו...

ב. מדרש רבה ויקהל פמ"ח אות ד': וכל השבח הזה מנין לו, משבט יהודה, ומהיכן זכה לכל החכמה הזאת, בזכות מרים, שנאמר "ויעש להם בתים", ומה היו הבתים, בית הפהנה ובית המלכות. יוכבד נטלה כהנה ומלכות, אהרן כהן גדול, משה מלך, ומרים נטלה חכמה, שהעמידה בצלאל ויצא ממנו דוד שהיה מלך, שנאמר "ודוד בן איש אפרתי", שבא מן מרים שנקראת אפרת. בג' דברים הללו נברא העולם, שנאמר "ה' בחכמה יסד ארץ כוונן שמים בתבונה, בדעתו תהומות נבקעו". ובג' דברים הללו נעשה המשפך, שנאמר "ואמלא אתו רוח אלקים בחכמה ובתבונה ובדעת". ובג' דברים הללו נבנה בית המקדש, שנאמר "בן אשה אלמנה הוא ממש נפתלי וגו' וימלא את החכמה ואת התבונה ואת הדעת". וכן כשיעמד הקב"ה לבנותו לעתיד לבוא, בג' דברים הללו נבנה, שנאמר "בחכמה יבנה בית ובתבונה יתכונן".

בחדשו לחדשי השנה אמרה תורה חדש והבא קרבן מתרומה חדשה, וגמרי שנה שנה מניסן דכתיב "ראשון הוא לכם לחדשי השנה", אמר רב יהודה אמר שמואל קרבנות צבור הבאין באחד בניסן מצוה להביא מן החדש, ואם הביא מן הישן יצא אלא שחיסר מצוה.

במשנה במגילה דף כ"ט: ר"ח אדר שחל להיות בשבת קורין בפרשת שקלים, אומרת הגמ' תנן התם באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים, בשלמא על הכלאים זמן זריעה היא אלא על השקלים מנלן, אמר ר' טבי אמר רבי יאשיה דאמר קרא "זאת עולת חודש בחדשו", אמרה תורה חדש והבא קרבן מתרומה חדשה וכיון דבניסן בעי אקרובי מתרומה חדשה קדמינן וקרינן באחד באדר כי היכי דליתו שקלים למקדש.

נאמר, כשם שחודש אלול הוא הכנה לר"ה וליום כיפור, כך חודש אדר הוא הכנה לחודש ניסן ולחג הפסח והארבע פרשיות האלו, הם סדר העבודה שתקנו חז"ל כהכנה לקראת החג וזה הזמן להתחדשות, שאז עם ישראל נהיה לעם של הקב"ה ביציאת מצרים, וקבלת התורה, ובנין המשכן, וסדר החודשים לשנה ולהקרבת התמיד ממילא על כל אחד להתכונן ולהתחדש בעצמינו ובאמונתנו בבורא כל העולמים ושנזכה לישועות גדולות ולגאולה הקרובה, שבניסן נגאלו ובניסן עתידים להיגאל במהרה וימינו אמן.

בתשרי נברא העולם ועד יצי"מ הוא היה החודש הראשון, אבל אחרי יציאת עם ישראל ממצרים חודש ניסן הוא החודש הראשון, כי בחודש הזה עם ישראל נבנה, שהם נהיו "עם ישראל".

במדרש רבה פט"ו כ"ג: לא נתתי התורה אלא לכם, שנאמר "כי לקח טוב נתתי לכם תורתנו וגו'... לא נתתי ראשי חדשים אלא לכם, שנאמר "החדש הזה לכם", פסח לכם, שנאמר "והיה לכם למשמרת", הוי יהיו לך לבדך ואין לזרים אתך.

שם א': כשיצאו ישראל ממצרים אמר להם הקב"ה אין לכם חדש אחר גדול מזה, לפיכך נקרא ראשון, שנאמר "ראש חדשים".

עוד שם: אמר להם אני ואתם מסכים על מה שישאל גומרין ומעברין את השנה, שנאמר "אקרא לאלקים עליון לאל גמר עלי", וכן הוא אומר "אלה מועדי ה' מקראי קדש וגו'", אתם בין בזמן בין שלא בזמן, אין לי מועדות אלא אלו. אמר להם הקב"ה לישראל, לשעבר היה בידי, שנאמר "עשה ירח למועדים", אבל מכאן ואילך הרי מסורה בידיכם ברשותכם, אם אמרתם הן, הן. אם אמרתם לאו, לאו. מכל מקום יהא החדש הזה לכם. ולא עוד אלא אם בקשתם לעבר את השנה, הריני משלים עמכם, לכך כתיב: "החדש הזה לכם".

ד. בגמ' בר"ה דף ז. "ת"ר באחד בניסן ראש השנה לחדשים ולעיבורין ולתרומת שקלים, מנלן, א"ר יאשיה אמר קרא "זאת עולת חדש

THIS SHABBOS

שבת של מיר תשנ"ד

CHESTNUT RIDGE | NANUET

שבת פרשת פקודי | ה'ו' אדר ב' | MARCH 15-16

WITH THE PARTICIPATION OF
HARAV HAGAON YOSEF
ELEFANT SHITTA
ר"מ דישיבת מיר ירושלים

ויחד לבנו לאהבה
YESHIVAS MIR YERUSHALAYIM

ANNUAL CELEBRATION DINNER

SUNDAY
1 APRIL 14
BELL WORKS
HOLMDEL NJ

Mr. & Mrs.
YITZCHOK
WAGNER
GUESTS OF HONOR

Mr. & Mrs.
TZALE
EDELSTEIN
HARAV NISSAN TZVI FINKEL
MEMORIAL AWARD

Mr. & Mrs.
YUDI
HERZBERG
ALUMNUS OF THE YEAR AWARD

Rabbi & Mrs.
MOSHE
BENDER
RABBINICAL ALUMNI AWARD

Mr. & Mrs.
GAVY
WEISS
YOUNG LEADERSHIP AWARD

YITZLI
MOLLER
DINNER CHAIRMAN

RALPH HERZKA
SHLOMO YEHUDA RECHNITZ
LEGACY CHAIRMAN

CHESKY KLEIN
ALUMNI CHAIRMAN

SHALOM STEIN
DANIEL WOLFSON
CAMPAIGN CHAIRMAN

MOSHE GELLIS
ELIYAHU JAFFA
YOUNG ALUMNI CHAIRMAN

YAAKOV TAUB
JOURNAL CHAIRMAN

DINNER SPONSOR
MERIDIAN

אנטיא של תורה
SCHRON FAMILY
CELEBRATING A 30 YEAR
PARTNERSHIP

Below is an English adaptation of this weeks' Parsha Preview which can be heard live every Wednesday at 2:15 PM

Honesty: The Key to all Berachah

Harav Hagaon Meir Tzvi Shpitzer shlita

In this parashah, Moshe Rabbeinu gives an exact reckoning of every penny spent on the building of the Mishkan: אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן. But why did he do this? The Gemara says explicitly that it's not necessary for a gabbai tzedakah to give an accounting, and certainly, says the Midrash, Moshe Rabbeinu - about whom Hakadosh Baruch Hu testified, בְּכֹל בֵּיתֵי נְאֻמָּן הוּא - should not have had to provide a reckoning for the money spent on the Mishkan! If Hashem allows him to come up to Shamayim, giving him free access to wherever he wants to go, and considers him absolutely reliable and trustworthy, then why did he have to account for every penny?

The Midrash explains that the importance of being scrupulously honest when it comes to other people's money is so immense that Moshe Rabbeinu wanted to be seen to be doing the right thing. Not only is it important to be honest, but it is important to be seen as being honest, and he therefore gave an exact reckoning - so much so, say the Midrash and the Baalei Hatsofot, that when he reviewed all the donations, and there was a little silver that he could not account for, he was desperate to figure out what it had been used for. Amid this mammoth project of building the Mishkan, he could not remember what had been done with half of one percent of the silver donated - a negligible amount - until Hakadosh Baruch Hu helped him and he recalled that there were fifteen silver hooks holding the curtains of the Poroches onto the pillars they hung from. These hooks were not immediately visible, so they slipped his mind, until he had this wonderful inspiration and remembered that he had used this bit of silver for these fifteen hooks.

Moshe was so excited when he remembered this that he instituted that fifteen praises be recited in the tefillah of Yishtabach - שִׁיר וּשְׁבַחָה הֵלֵל וְזִמְרָה... - and another fifteen in Baruch She'amar, and the same in וַיְצַב. These correspond to the fifteen expressions of thanks that Moshe Rabbeinu gave for his ability to account for the money that was spent, right down to the last peg.

The Midrash goes on to note that Moshe Rabbeinu is described in Mishlei (28:20) as an ish emunos, an honest person. When did he earn this title? When he gave the reckoning for the donations to the Mishkan.

Elsewhere Moshe Rabbeinu is described in the Midrash as the avi hachochmah, the father of wisdom, and the avi hanevi'im, the father of all the prophets. He's the one who took the Yidden out of Mitzrayim, and performed so many miracles. He ascended to Shamayim and brought down the Torah, after which he built the Mishkan, and he's the one described by Hakadosh Baruch Hu as בְּכֹל בֵּיתֵי נְאֻמָּן הוּא. Yet he earned the title ish emunos when he gave an exact reckoning of every penny in the building of the Mishkan.

The Zohar points out that giving an exact reckoning and counting out exactly what one has a disadvantage; it creates an ayin hara. For that reason, says the Zohar, a special berachah from Hakadosh Baruch Hu was necessary for the building of the Mishkan, to counteract the precise accounting. Evidently, then, this careful reckoning worked against the Yidden, to the extent that they required an extra berachah - but the importance of being exact and scrupulous with someone else's money is so great that it was worth performing this accounting, even if it creates an ayin hara.

The same Moshe Rabbeinu is praised by the Midrash for shepherding his flock in the desert specifically, to avoid any concern of their grazing on the property of others.

A Prerequisite to the Hashra'as Shechinah

Moshe Rabbeinu gave the instruction to build the Mishkan the day after Yom Kippur, and the Torah tells us, in Parashas Yisro, that Moshe spent that same day adjudicating monetary cases among the Jewish people, as the passuk says: וַיְהִי מִמְחֲרַת וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לְשַׁפֵּט אֶת הָעָם וַיַּעֲמֵד הָעָם עַל מֹשֶׁה מִן הַבֹּקֶר עַד הָעֶרֶב. The Kli Yakar notes that it was no coincidence that these two events - the instruction to build the Mishkan and Moshe Rabbeinu judging monetary cases - occurred simultaneously. In order to merit hashraas haShechinah, Klal Yisrael had to be perfectly honest with their money; only then could they go and use that money to build the Mishkan.

R' Yonasan Eibeshutz explains that the term מִשְׁכַּן הָעֵדוּת, which appears in this week's parashah, indicates that the Mishkan itself testifies that every penny used for its construction was honest, because had that not been the case, the Shechinah would not have dwelled there. The fact that the Shechinah resided in the Mishkan was a testimony to the financial integrity that characterized its construction.

Every one of us sets out to build a home of kedushah, of hatzlachah, of nachas. We want a Mishkan; we want hashraas haShechinah. But the prerequisite to that is that every penny we own must be rightfully ours and honestly obtained.

The Lishkas Hagazis, where the Sanhedrin sat, was situated on the right side of the Azarah of the Beis Hamikdash. This would seem like an odd location; did the sacred area of the Beis Hamikdash have to be the site where money matters were argued, and verdicts were rendered awarding a dollar here or a few dollars there? Was there a shortage of buildings in Yerushalayim to house the Sanhedrin?

The Be'er Yosef, by R' Yosef Salant, explains that this placement is highly appropriate, because if not for

Below is an English adaptation of this weeks' Parsha Preview which can be heard live every Wednesday at 2:15 PM

the Lishkas Hagazis, there would not have been a Beis Hamikdash. If people's money is not honestly earned, there is no hashraas haShechinah. Ensuring that every penny a person owned is rightfully his is the manifestation of kedushah.

Dovid Hamelech asks, *מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה'* ומי יקום במקום קדשו, and he answers, *נְקִי כַפַּיִם וְבֵר לֶבֶב*. We want our homes to be a har Hashem, a place of sanctity - and in order to succeed in ruchniyus and have nachas from our children, we need to ensure that we are *נְקִי כַפַּיִם*, that our hands are clean of ill-gotten gains, and we don't have any money that is not rightfully ours. That's when we are zocheh to hashraas haShechinah.

No Return Trip!

In Sfas Tamim (ch. 4), the Chofetz Chaim relates that in the time of R' Yisrael Baal Shem Tov, a particular horse worked extremely hard for its owner, and it was revealed from Heaven that this horse was the gilgul of a person who owed money to its owner. Because he didn't repay his debt in this world, when he arrived in the next world he was sent back down as a horse. Chazal tell us that when a person is reincarnated as an animal, the animal is aware that it is a gilgul; and this horse worked madly to pay back the money that was owed.

The Chofetz Chaim then offers the following mashal. A person travels abroad to earn money for his family, and finally boards a ship for a seven-month voyage back home. He sends a message to his family that he is on his way home, but to everyone's dismay, when he arrives at the dock where his family eagerly awaits him, he is told, "We're sorry, but you are not allowed to disembark, because you still owe a penny back in the place where you're coming from. It's not possible to send the money back by post, so you'd better take the boat all the way back and repay your debt. Then you can return."

Similarly, says the Chofetz Chaim, a person goes through life in this world, and then endures the difficulty of the seven medurei Gehinnom before finally arriving at Olam Haba - only to be told, "Sorry, no entry! You still owe some money in Olam Hazei. You'd better go all the way back down."

We find in the Gemara that in the times of Chazal, an employee was not even allowed to stand up for a talmid chacham who entered, because standing fully upright from a sitting position on the floor takes some time, and the time of a hired laborer rightfully belongs to his employer. Today, the Shulchan Aruch allows a worker to stand up for a talmid chacham, but the principle is still relevant, conveying how careful we have to be with other people's money, and specifically if one is employed by someone else.

In Megillas Rus, Boaz greets his workers with the words *ה' עִמָּכֶם*, and the passuk describes their response with

the words *וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרְכֶךָ ה'*. The mefarshim wonder why the passuk includes the seemingly superfluous word *לוֹ* - obviously, they said this to him, since they were responding to his greeting!

The Chida explains that since these people were employed, they were not allowed to respond to someone else's greeting, and they were allowed to answer Boaz only because he was their boss, and obviously wanted them to respond.

The Paper on the Windowsill

After R' Chaim Kanievsky got married, he was visiting his parents' home, and he took a paper. Later, after using the paper, he realized that when he had been a bachur living in his parents' home, he had been allowed to take paper from their house, but now that he was married, he did not have explicit permission to do so. Since the paper he took was already used, he took a different piece of paper back to his parents' house and placed it together with the other papers there, without telling his father, the Steipler, what had happened.

The Steipler noticed, however, that this piece of paper wasn't the same as the other paper in his house, so he put it aside. His family members related that many years later, there was still this one piece of paper sitting on the windowsill, because the Steipler didn't know where it had come from.

R' Chaim Kanievsky made a point of returning a single piece of paper to his father's house — and his father would not use a piece of paper that he didn't recognize as his own!

The Midrash says, regarding the passuk mentioned above, *אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת*, that a person who does everything honestly will see incredible berachah in everything he does, just as Moshe Rabbeinu had success in the building of the Mishkan, and just like Yaakov Avinu merited much berachah because he was a man of integrity.

May we be zocheh to be honest, and to be seen as honest, and to merit *רַב בְּרָכוֹת* as a result. And may our homes be a Mishkan, a place of hashraas haShechinah that testifies that everything we own is earned honestly and rightfully belongs to us.

נא להרבות בלימוד ובתפילה לזכותו ולרפואתו
השלימה בתושח"י של
מורנו הגאון
רבי אברהם צבי בן חנה מרים שמואלביץ
מראשי הישיבה
המאושפז במצב קשה בטיפול נמרץ וזקוק לרחמי
שמים מרובים